

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidéken: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— 3.—	Negyedévre ——— 3.60
Félévre ——— 6.—	Félévre ——— 7.—
Egész évre ——— 12.—	Egész évre ——— 14.—
Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)	

Felelős szerkesztő
BARTÓK LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

„Morituri te salutant!”

Budapest, január 2.

A *Circus Maximusban* mai nap nagyszerű látványosságnak voltak tanúi a szabadelvű párt matadorai: felvonult a régi gladiátor gárda, az amely mindig drágán adja meg magát új gazdájának, de soha meg nem hal. A nagy *Falk* Maximus vezette őket és vitézileg szalutálva jó, rövid kardjával, (melyet megszokott toldani egy lépéssel) tragikusan így kiáltott *Széll* Kálmán prezidensi széke felé: «Ave Caesar, Victor! Morituri te salutant!»

Ezt a morituri *Széll* Kálmán úgy érthette, hogy ezek a Tisza-Bánffy praetoriánus hadak most újév reggelén ő érte készülnek halálba rohanni. Pedig az egész «morituri» csak a lejárt Ház és az új tiszta választások borzalmaira vonatkozik, a bekövetkező «nagyszerű halálra», hol a temetkezés felett egy ország örömben áll . . .

Igy köszöntöttek e rég kiszolgált vén legionáriusok, penzionált generálisok, inveterált közlegények még eddig minden Cesart, Tisza Galbát, Szapáry Vitelliust, Bánffy Caracallát, megszábták a «föltételeket», melyek szerint az imperátor uralkodhat, támogatták is, míg az támogatta őket s amint úgy kívánta a suprema lex, Róma érdeke; a saját külön pretoriánus-önérdek: leölték gazdáikat, hogy ujat vá-

laszthassanak, nagyobb szolgáljukat, kedvezőbb feltételek mellett.

Most is úgy seregenek *Széll* Kálmán köré az ancienne régime kalefaktorai, — kik soha neki barátai nem lehetnek — hogy saját testükkel izolálják azon kevésbbé zajos, kevésbbé «agresszív» hivatástól, akik csak elveért harcolva lettek bajtársai *Széll*nek. Ilyenformán rajongták körül Caesart a szenátorok, mint most a tizenhárompróbás utilitáriusok *Széll*t, hogy hízogó bókólásaik s üdvkívánataik bokkrétái alá rejtsek a csapásra szánt vasat. Mert *Falk* üdvözlő beszéde titkos döféseket rejt a sorok közt *Széll* kormánya és *Széll* többsége ellen.

Az obligát kifejezés is, mely a szabadelvűséget az unalomig hangsúlyozza, voltaképp a titkos orthodox párt-érdekszövetkezet jelszavául szolgál és azt jelenti, hogy a husosfazék mint frigidó őrzésére csak az a régi, minden hájjal bekent-fent balközépből vedlett Tiszaliberalista sereg hivatott: «A régiek vagyunk! — csak hogy megszaporodtunk!» — Ezzel a találó hasonlattal a vezérszónok határozottan érzékeny oldaldöfést ad *Széll* művének, a *fuziónak* s abban legfőbbképp a belépett nemzeti pártnak. A régiek vagyunk! — *Mutari nunquam!* . . . Azaz: ma is ugyanaz maradt a szabadelvű párt, mint az volt, melyet a nemzeti párt ott hagyott és támadott, akár vannak ők benn, akár se. Erkölcsi, elvi tartalom a régi: vagyis inkompatibilitás, vicinaliz-

mus, merkantilis szellem, klikk-rendszer, erőszakos közigazgatás, tisztátlan választás, korrupció.

Már ha egy olyan okos és circumspectus ember hangsúlyoz ilyesmit, mint *Falk*, bizonyára nem szánékosság nélkül teszi azt. Az egész volt nemzeti párt egy be-kasszált csödtömegnek van ezzel elklasszifikálva, a dicső, halhatatlan régi gárda mellé csapott ágyutölteléknek, ahogy a régi duodéc német fejedelmecskék adták el idegen udvaroknak a katonaságot tucat-számra. *Apponyi*, *Horánszky*, *Károlyi* Sándor, *Hódossy*, *Szentiványi* Árpád és a többiekkel Gajári Gézáék, Bernádyék, Psik Lajosék, Kristóffyék csak «megszaporodtak», de maradtak «a régiek.» «Wir bleiben die Alten!» *Mutari nunquam!* ezt valaha úgy fordították magyarra, hogy «egresből nem lesz szülő!»

Képzhető, mily kivánt hatással van *Falk* e kedélyes hasonlata a szabadelvű párt konsolidálására! Kellemes szolgálat *Széll*nek, aki hiven és becsületes őszinteséggel célozza a régi, de még *Deák*-kori parlamenti többség összeforrasztását.

Annyi tény, hogy amilyen volt *Falk* «adon Isten»-e, olyan «fogadj Isten» következik rá — legalább *Szentiványi* Árpádtól, a szabadelvű párt alelnökétől.

És még egy nagyszerű coup *Falk* Miksától: ez az ő üdvözlő beszédének *el nem mondott* része. Ugyanis felköszöntvén a *miniszterelnököt*: minden szokás ellenére

A MAGYARSÁG TÁRCÁJA

A vidéki hírlapok.

A lapok hírt adnak egy már fennállásának negyedszázados jubileumát általált lap, a *Debreceni Ellenőr* megszünéséről. Ez magában véve nem valami nagyon nevezetes esemény, legalább nem olyan, hogy arról külön cikkben kellene megemlékezni, mindamellott oly érdekesek alapításának, hanyatlásának, megszünésének körülményei, az egész folyamat annyira jellemzi vidéki zsurnalisztikánk állapotát, hogy róla egyet-mást elmondani érdemesnek tartunk.

A *Debreceni Ellenőr* a régi balközép és a Deák-párt fuziójának idején született. Ezen időben Tisza Kálmán egyszerre egész sereg vidéki lapot alapított az ő szabadelvűségének hirdetésére és miután a *Széll* Kálmán korszakáig alig ha létezett kormánypárti közlöny, amely szubvenció és egyébfajta támogatás nélkül, tehát a maga lábán állhatott volna meg, ezen hírlapgründolások hosszú időre megakasztották a vidéki zsurnalisztika természetes fejlődését.

Azon időben Debrecennek egyetlen napilapja volt: a *Debrecen*, amely ma is megvan, közlönye és tulajdona az ottani függetlenségi pártnak. Akkoriban 1200—1500 között váltakozott előfizetőinek száma, amelyet a *Debreceni Ellenőr* alapítása rögtön kétfelé osztott. Alakultak az-

után is napilapok Debrecenben, de azok, egész a legújabb időkig, megálltak a 600-nál, mert a debreceni közönségnek modern hajlamu és mindenféle társasági kötelezettséget teljesítő része, nagy szétforgácsolásában, körülbelül ennyit bír meg.

A *Debreceni Ellenőr* szerkesztését *Vértési* Arnoldra, a kiváló elbeszélőre bízták. Leköltözött Debrecenbe *Tótvölgyi Titusz*; onnan küldögette a sajtóirodába harcias hangú vezércikkeit, amelyek darabját aszerint díjazták, ahány vidéki lapban megjelentek. A két lap aztán olyan háborúságokat produkált, hogy a mérges polémiák, kard- és pisztoly-párbajok, sőt még gonoszabb dolgok napirenden voltak. A város békéjét bizony sokszor zavarták fel heves harszántékaikkal.

A *Debreceni Ellenőr* 1892-ben a Csokonai ny. és részvénytársaság tulajdonába ment át. Ekkor már versenytársa volt a szintén szabadelvű párti *Debreceni Hírlap*. És ekkor kezdődött az egészségtelen verseny két neme, mely a debreceni sajtót ugyszólván tönkretette.

Az egyik volt az olcsó lapok alapítása, a másik az, hogy a lapokat — mivel olcsó lap a vidéken még sem jelenhetik meg annyi példányban, hogy a sűrű garas teljesen kárpótolja a ritka forintot — többé nem professzionátus újságírók szerkesztették, hanem mellékfoglalkozást vállaló városi és megyei tisztviselők, tanárok, ügyvédek stb. Régebben még 1200, 1800 forintos szerkesztői fizetések voltak a nagy al-

földi metropolisban, ma ingyen, vagy 30—40 forintos, inkább szimbolikus fizetésekért szerkesztenek. De megalakult a Csokonai részvénytársaság 6 forintos lapja, a *Reggeli Újság*, amelyre ráduplázott a szintén 6 ftos *Debreceni Újság*, amely 2000 példánynál többen jelenik meg és jóformán elhalásztta a többi, még mindig 8—10 forintos lap előfizetőit. A *Debreceni Hírlap*-ot a kiadó neve alatt szerkeszti egy rendőrfogalmazó, a *Debreceni Ellenőr*t szerkesztette a városi főlevéltárnok, most márt megszűnt, a *Debrecen* szerkesztője egy ügyvéd, különben derék költő is, a lapot már szintén 4 fillérjével árusítják az utcán. De a nagy olcsóság sem sokat használt e lapoknak, mert a budapesti krajcáros lappal konkurrálni nem bírnak, a köznépet ezt vásárolja tömegesen és mellette valamennyi csak ing-leng és tengődik.

Nemcsak Debrecenben, hanem a vidék egyéb részeiben is ideje már az áldatlan hírlapi viszonyok szanalásának. Ahol ezek a viszonyok oly beteges, mint Debrecenben, ott a város intelligenciájában legyen erkölcsi erő és áldozatkészség, fogjanak össze, alapítsanak magukhoz méltó sajtóközönyt, vagy támogassák a meglevőket oly mérvben, hogy a lap — hivatásos hírlapírók működésével — hathatósan képviselje a város és közönség érdekeit. Ez előbb-utóbb be fog következni, mert erős és komoly sajtó nélkül nincs erős közvélemény, nincs komoly igyekezet semmi téren.

egy árva szóval sem emlékezett meg a többi miniszterrel.

Hja, persze, mert akkor *Darányinak* is boldog új évet kellett volna kívánnia!

B. L.

BELPOLITIKAI HIREK.

Budapest, jan. 2.

Főispáni változások. Mint tudva van, gróf *Pálffy-Daun* Vilmos mosoni főispán még december közepén beadta volt lemondását, mely nyomban elfogadott. Amint most jelentik nekünk, utóda alighanem gróf *Batthyány* Tivadár országgyűlési képviselő lesz, aki mosonmegyei nagybirtokos s a megyében általános rokonszenvenek örvend. Egy másik főispáni változásról is kapunk hírt, még pedig Szombathelyről. Vas megye főispánja, aki nemsokára ünnepli 25 éves közszolgálati jubileumát, kifejezte azon szándékát, hogy nyugalomba óhajt menni s megyéje kormányzatát szándéka van fiatalabb erőnek átadni. Vas megyében azt hiszik, hogy új főispánná *Ernusz József*, *Ernusz Kelemen*, a főrendiház alelnökének fia lesz kinevezve. — *Ernusz József* 30 éves, ezelőtt évekkel szolgált a megyét s jelenben a Vas megyei Mezőgazdasági Bank elnök-igazgatója. Mint igazságos, felvilágosodott, igen tanult s szorgalmas férfi köztisztviselő tárgya minden párti és nézetű embernél.

Bizalmi nyilatkozatok. Versec város törvényhatósági bizottsága ma tisztelegvén *Seemayer* János polgármesternél, *Rötter* Ferenc indítványára elhatározta, hogy üdvözlő telegramot küld *Szell* Kálmánnak és *Szilágyi* Dezsőnek, a város díszpolgárának. A miniszterelnöknek küldött távirat, melyet *Seemayer* polgármester küldött el, ezt mondja a többi közt:

Polgárságunk, midőn egyrészt teljes bizalommal, odaadó ragaszkodással, sőt csodálattal adózik Nagyméltóságodnak az országos politika terén eddig egyedül álló sikereiért és tiszteletteljes elismeréssel az eredeti forrásból fakadó, ideálisan tiszta szabadelvűségéért, másrészt legmélyebben érzett hálájának bátorodik kifejezést adni Excellenciád ama jóságos érdeklődéséért, melyet városunk ügyei iránt az elmúlt évben tanúsítani kegyes volt. Nagyméltóságodnak ez a kegye és immár fogalomszerűvé vált tapintata egy szebb jövő perspektíváját tárja elénk és szilárd bizalommal tölti el lelkünket az iránt, hogy Versec városának fájdalmasan nélkülözött társadalmi, nemzeti és adminisztratív békéje régi jogaiba vissza fog helyeztetni. A magyarok Istene halmozza el továbbra is Excellenciádat összes javával úgy szűkebb-, mint tágabbkörű családjá, édes hazánk érdekében, melynek szeretetében városunk polgárai nemzeti különbség nélkül versenyre fognak kelni.

Maros-Torda vármegye tegnapi rendkívüli közgyűlése Déry alispán indítványára egyhangu lelkesedéssel a következő sürgőnyt küldötte *Szell* Kálmán miniszterelnöknek:

Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése a beálló újév alkalmából üdvözlő nagyméltóságodat, bizalommal tekint a jövő működése elé s támogatásáról biztosítja. Déry alispán, elnök.

Az önálló vámterületért. A törvényhatóságok sora emelik fel szavukat az önálló vámterület érdekében. Békés vármegye legutóbbi közgyűlésén dr. *Bodoky* Zoltán főjegyző nyugtatta be a következő indítványt:

Mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy a hazai iparnak célravezető támogatását csak önálló vámterület mellett tartván lehetségesnek, az önálló vámterület, illetve a vámszövetség helyett vámszerződés életbeléptetése végett az országgyűlés képviselőházához feliratot intéz.

Dr. *Bodoky* Zoltán statisztikai adatokat sorolt föl, hogy mily általános a közvagyon csökkenése s a baj csak álló iparral és kereskedelemmel orvosolható. Nincs kivételünk, ami van is, elenyésző a behozatal mellett. Kétségtelen, hogy az iparfejlesztés és önálló vámterület elválaszthatatlan egymástól és kétségtelen az is, hogy Ausztriával csak úgy maradhatunk meg békében, ha az ipar és kereskedelem terén is teljes lesz a paritás. Az önálló vámterület bazánk közgazdasági fejlődésének mellőzhetlen feltétele. Ausztria pedig viselkedésével már kétségtelenné tette, hogy iránta semmiféle opportunitással

nem tartozunk. Nekünk hazai és magyar kereskedelem kell, ez pedig csak úgy lehet, ha önállósítjuk magunkat Ausztriától és Béctől. — Egyhangulag tette magáévá a közgyűlés az indítványt.

Az általános választói jog érdekében a legutóbbi időben az ország különböző vidékein működő függetlenségi körök részéről kérvények érkeztek a képviselőházhoz, melyhez a budapesti függetlenségi és 48-as polgárok köre is hasonló tartalmú kérvénnyel fordult. E kérvények tárgyalásánál az Ugron-párt részéről — mely a mozgalmat kezdeményezte — *Visonai* Soma és *Holló* Lajos fognak pártolólá fel szólalni és indítványozni, hogy a kormány a kérdés törvényhozási megoldását mielőbb eszközölje.

A közegészségügy államosítása. A közegészségügy államosítása érdekében az Orsz. Orvosszövetség legutóbbi memorandumot terjesztett a belügyi, igazságügyi és a kereskedelemügyi miniszterek elé. A memorandumban meggyőző adatokkal bizonyították a magyarországi orvosok szomorú helyzetét s rámutattak a szomorú egészségügyi állapotokra is. A közegészségügy államosításával el lehetne kerülni, hogy míg a nagy városokban sok az orvos, egyes községekben, sőt vidékeken nincsen orvos. A belügyminiszterium 1897. évi jelentésében olvassuk, hogy Magyarország 1144 körorvosi állása közül 1891-ben 178, 1895-ben 182, 1896-ban 178, 1897-ben 167 nem volt betöltve. Nem fog megtörténni az sem, hogy eddig például Sáros megyében a rendszeresített 12 körorvosi állás soha sem volt betöltve. Akkor nem lesz annyi beteg, a ki orvosi kezelés nélkül marad. 1893-ban az összes elhaltak 25 százalékát, 1894-ben 25-9, 1895-ben 29-8 százalékát nem gyógyította orvos. A közegészségügy államosítása az orvosnak nehéz és önzetlen munkájáért megfelelő javadalmazást biztosít. Eddig a községi és körorvosok elenyésző csekély fizetést kaptak. Ungmegyében például egy évre alig 200 forintot jövedelmezett egy községi orvosi állás. Az új tervezet szerint a tisztiorvos annyi fizetést kap, mint a főszolgabíró, a járási orvos annyit, mint a szolgabíró. A fizetésüket a megyei pénztárból kapják. Az orvosi kerületek az eddiginél kisebbek lesznek, hogy az orvos lelkiismeretesebben végezhesse szolgálatát. A közegészségügy államosításával rendezni fogják az utazási átalány és orvosi lakás kérdését is.

A szabadkai beszámoló. Itju *Vojnics* Sándor Szabadka város 1. kerületének országgyűlési képviselője, mint már megemlítettük, a napokban számolt be választóinak egy nyílt levél alakjában. Beszámolójában nyíltan *Szell* Kálmán hívének vallja magát. Felemlíti továbbá ama pontokat, amelyeket Szabadka érdekében programjába felvett s amelyek keresztülviteleért élénken fáradozott. Szabadkai tudósítónk írja, hogy mióta *Vojnics* Sándor Szabadka képviselője, egész idejét és tudását, befolyását és közbenjárását csupán Szabadka és választóinak szentelte. Es ebben rejlik az ő ereje.

Versec város az igazságyminiszterhez. Mint lapunknak táviratozzák, Versec város törvényhatósági bizottsága s a polgárság nagy számban üdvözlötte *Seemayer* János királyi tanácsos, polgármestert az évforduló alkalmából. A szerbek dr. *Hadzsi* Szilárd vezetése alatt jelentek meg, a németajku lakosságot *Rötter* Ferenc vezette, akinek indítványára *Szell* Kálmán miniszterelnökhöz és *Szilágyi* Dezsőhöz, mint a város díszpolgárához üdvözlő táviratokat küldtek. A miniszterelnöknek intézett üdvözlő így szól:

Versec városának képviselőtestülete és nagyszámú előkelő polgársága újév üdvözlő átadása céljából tisztelegvén, érzelmeinek nagyméltóságodnál való tolmácsolásával bizott meg. Polgárságunk ugyanis, midőn egyrészt teljes bizalommal, odaadó ragaszkodással, sőt csodálattal adózik nagyméltóságodnak az országos politika terén eddig egyedül álló sikereiért és tiszteletteljes elismeréssel az eredeti forrásból fakadó, ideálisan tiszta szabadelvűségéről, másrészt legmélyebben érzett hálájának bátorodik kifejezést adni excellenciád ama jóságos érdeklődéséért, melyet városunk ügyei iránt az elmúlt évben tanúsítani kegyes volt. Nagyméltóságod eme kegye és immár fogalomszerűvé vált tapintata egy szebb jövő perspektíváját tárja elénk és szilárd bizalommal tölti el lelkünket az iránt, hogy Versec városának fájdalmasan nélkülözött társadalmi, nemzeti és adminisztratív békéje régi jogaiba vissza helyeztetni fog. A magyarok Istene halmozza el továbbra is excellenciádat összes javával úgy szűkebb-, mint tágabbkörű családjá, édes hazánk érdekében, melynek szeretetében városunk polgárai nemzeti

különbség nélkül versenyre fognak kelni. Hódoló tisztelettel nagyméltóságod alázasos hive, *Seemayer* János kir. tanácsos, polgármester.

Az újévi üdvözlések.

Budapest, jan. 2.

Újév eisején fojtyak le az egyes pártok újévi üdvözlőit, amely alkalmakkor ezuttal is jelentős beszédek hangzottak el.

A *szabadelvű* párt először báró *Podmaniczky* Frigyesnél tisztelegte a Lloydbeli pártklubban. Itt *Korniss* Ferenc szólott a párt nevében. Szónoklatában a valódi szabadelvűséget hangsúlyozta s bensőséggel tolmácsolta a pártnak az elnök iránt érzett szeretetét. Báró *Podmaniczky* Frigyes válaszában a pártkör 25 éves működésére tekintett vissza. Reméli, hogy ezen hatalmas párt valamint a múltban, úgy a jövőben is lobogóját győzelmesen fogja tudni keresztülvinni mindazon akadályokon, mindazon bajokon, amelyek netalán reánk háramlanak.

Innen a párt miniszterelnöki palotába vonult, ahol *Szell* Kálmán miniszterelnök várta a kormány tagjainak élén. Csupán a beteg honvédelmi miniszter volt távol. *Falk* Miksa volt a szónok. Azt hangsúlyozta különösen, hogy a párt mai, huszonöt éves fennállása után is az, ami régen volt. *Szell* Kálmán miniszterelnök óriási hatást keltő beszédben válaszolta, hogy két év előtt kifejezett programjának alapján áll: «Amíg itt állok — mondá — nem cselekszem semmit azért, hogy itt maradjak; nem hagyok el semmit abból, amit kötelesség tennem parancsol azért, hogy távozni ne legyek kénytelen. (Élénk tetszés és éljenzés.) Az a szellem, amelyben az ügyek vezetéséhez fogtam, fog irányítani ezután is; irányítani fog utógondolat, mellékel nélkül; attól elvonni sem személyi, sem tárgyi, sem egyes, sem többes tekintet nem fog. (Élénk tetszés és éljenzés.) Az én politikai hitvallásom világos és határozott: a fennálló közjogi alapon igazi liberális irányban vezetni az ország ügyeit. (Élénk helyeslés.)

Az *Ugron-pártban* egyszerű tisztelgés történt *Bartha* Miklós előtt; *Ugron*, a vezér jelenleg falusi birtokán időzik.

A *Kossuth-párt* tagjai nevében. *György* Elek elnököt *Barabás* Béla üdvözlötte. Mindkét szónok a haza függetlenségét hangsúlyozta beszédeiben.

A *néppárt* tagjai párthelyiségükben gyülekeztek, ahonnan két óraker mentek gróf *Zichy* Nándor Mária-utcai lakására öt üdvözlőni. A szónok itt gróf *Zichy* János volt.

A főrendiház elnökénél. *Szell* kormányelnök délután fölkereste gróf *Csáky* Albint s a kormány újévi szerencsekívánatait fejezte ki a főrendiház elnökénél.

A *Magyar Gazdaszövetség*, a *Hangya* országos szövetkezete az újév alkalmával testületileg üdvözlötte gróf *Károlyi* Sándort a Szövetség elnökét. Az üdvözlő beszédet *Balogh* Elemér, a *Hangya* vezérigazgatója mondta. Gróf *Károlyi* Sándor válaszában megköszönte a ragaszkodást és a tisztviselők általánosan tapasztalt buzgalmit. Kérte továbbra is a szövetség, valamint az intézet tagjainak egyetértő munkásságát.

Az *O. M. G. E.* elnökénél szokásos újévi üdvözlés az idén elmaradt, mivel az egyesület elnöke gróf *Dessewffy* Aurél ez idő szerint *Abbáziában* tartózkodik, csupán az egyesület titkára tolmácsolta jókívánatait az *O. M. G. E.* igazgatójánál, *Forster* Gézánál.

TÁVIRATOK.

Kinai háború.

Berlin, jan. 2. A *Wolff*-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: *Enhai*-t, báró *Kettler* német követ gyilkosát, délután 3 óraker ugyanazon a helyen, ahol a követett meggyilkolták, lefejezték.

Róma, jan. 2. A *Stefania*-ügynökség jelenti Pekingből tegnapi kelettel: *Csing* herceg és *Li-Hung-Csang* értesítették az idegen követeket, hogy a császártól azt a parancsot kapták, hogy a békefeltételeket változatlanul fogadják el. A kínai meghatalmazottak egyuttal összejevetelt kértek, amely két nap mulva fog megtörténni.

Peking, jan. 2. A hatalmasságok közös jegyzékének rendelkezéseit tegnap délután föltétlenül elfogadták. A kínai békealkudozók meg-

hatalmazásai teljesen rendben vannak. Azt hiszik, hogy a tárgyalások néhány nap múlva megkezdődnek.

London, jan. 2. A lapok jelentik Pekingből tegnapi kelettel: A kínai meghatalmazottaknak a hatalmasságok előzetes föltételeit elfogadó jegyzéke, amelyet tegnap adtak át az idegen követeknek, így szól:

Csing és Li-Hungcsang Kina nevében elfogadják a Kinának szabott föltételeket és összejevelet kérik.

London, jan. 2. A lapok jelentése szerint a pekingi követek elhatározták, hogy megkérlik a kínai meghatalmazottakat, hogy a közös jegyzék részleteire vonatkozó kérdéseiket foglalják írásba, aminek megtörténtével majd újabb összejevelet tartanak. A válasz megadásáig tehát valószínűleg hosszabb idő fog még letelni.

Burok küzdelme.

Fokváros, január 2-án Egy 200 főnyi bur csapat Rosmeadtól észak felé néhány mért-földnyire megállított egy üres teherkocsikból és néhány személykocsiból álló vonatot és felgyújtotta. Mintegy 60 gyarmati katonát elfogtak, de csakhamar szabadon bocsátották őket. Néhány angol katona megsebesült. A rosmeadi hatóságok elküldik az asszonyokat és gyermekeket. A kormány 27 kerületben, Fokvárost is beleértve, kiáltvány útján felszólította a lojalis alattvalókat, hogy zsoldos csapatokat alakítsanak a Fokföldre betört burok visszaverésére. A kiáltvány azt mondja, hogy a burok Middleburgtól délre betörték Fokföldre.

London, jan. 2. *Daily Mail*-nak jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel, hogy eddig 5000 bur tört be Fokföldre.

Beteg követ.

London, január 2. A lapok jelentik Pekingből, hogy *Satov* pekingi angol követ mellhártyagyulladását kapott.

A yorki herceg előléptetése.

London, január 2. A hivatalos lap a yorki hercegnek ellentengernagyvá váló előléptetését közli.

Adóreform Romániában.

Bukarest, jan. 1. A pénzügyminiszter tegnap benyújtotta a kamarában a kormány törvényjavaslatát az egyenes adók reformjáról. A javaslat összefoglalja és kiegészíti az egyenes adókról szóló összes eddigi törvényeket. A kormány reméli, hogy az új törvény következtében az állam bevételei 5 és fél millió frankkal emelkedni fognak.

Konzuláris egyezmény.

Konstantinápoly, január 2. A nagykövetek döntésére bizott török-görög konzuláris egyezmény ügyében a porta tegnap báró Calicenek, a diplomáciai kar doyenjének jegyzékét adott át válaszul a nagykövetek november 6-iki együttes jegyzékére, amelyet a portának átadott legutóbbi memorándum kapcsán átnyújtottak. Ezzel egyidejűleg a porta válaszmemoarándumot adott át Görögországnak. A nagykövetek a két fél valamennyi memorándumának megvizsgálása után fognak dönteni.

Budapest — világváros.

Budapest, jan. 2.

(*) Valahol megírták, hogy Budapest a XIX. és XX. század fókuszában, Szilveszter éjszakájának tizenkettedik órájában vált világvárossá. Ezt az állítást az újságírónyelv színesítő frázisaival meg is illusztrálta az a becsületes riporter, aki Budapest tulhangos éjszakájában szilveszteri hangulatok után hajkurászott. Ime az illusztráció! Zsufolt kávéházak... tobzódó vigasság... bakanálák... rikoltó zene... reflektorfény... bengáli tűz... havas utcák kurjongató csapatai... stb. stb. És Budapest világváros!

Isten ments, hogy ennek az újságíróriporternek igaza legyen. Hogy Budapest erkölestelen orgiák árán legyen világváros, hogy szilveszteri éjszakák lázas, beteges vigalmának jegyében haladjon az új század horizontján ez a mi ujfényű csillagunk, mint beszeanyezett — üstökös.

De nincs is igaza. Nemcsak az elnevezés miatt, hanem a hozzáfűzött tendencia miatt.

Sokszor lehet hallani lelkesülő emberek szájából, hogy Magyarország székesfővárosa valóságos kis Páris. Az ilyen nyilatkozatok rendszerint punch mellett, vendéglői separéék különtermelében hangzanak el, amikor a világtárlat a borgözös és füstös levegőn szűrődik át.

A nagy mondás naivitása fölött nincs is miért komolykodni. Hogy mennyire nem az orfeumok és az orfeumi mulatozások teszik a világvárost, immár teljesen világos az mi előttünk is, akik a nyugat-európai városoknak, respektíve világvárosoknak első sorban a hibáit lestük s a bűneit tanuljuk el.

Egyik legpraktikusabb erkölcsi intézményünknek, nehezen mozgatható rendőrségünknek lassu érverésbe is eljutott már az a megemésztett tudat, hogy az orfeumok, erkölestelen mulatóhelyek nem emelik a főváros színvonalát. Az államrendőrség meg is szorította a mulatóhelyek számát és szigorú *razziával* ritkítja a zengerájok erkölestelen miazmákkal telített légkörét.

Világváros még nem vagyunk, csak a szilveszteri hangulatokban utazó újságriporter tudása szerint. Így pedig inkább ne legyünk. Ez az ár fölötté busás s ilyen árért inkább maradjunk keleti — határváros.

Mikor olyan nagyhangú frázisra találok, mint amilyent a szilveszteri hangulatiró megkockáztatott, sietve menekülök gondolatban, a jó vidékhez, ahol nem kísértenek világvárosi ábrándok, ahol még tisztább, egészségesebb a levegő. És meg is állok mindjárt Szegednél. Az Alföld nagy metropolisa ime hatalmas konturokban rajzolódik elem és e konturokból kirázom a megújított magyar város büszke életerejét, látom jövőmő kifejlődésének nagy arányait. Szép, nagy város ez és még szebbé, nagyobbá fog fejlődni. De ime ott senki sem fűzi e fejlődést holmi szilveszteréji orgiákhoz, azokhoz a szennyes, bűzös csatornákhöz, melyek a nagy városok bűnét, hulladékaikat vezetik le.

Éppen azt olvasom róla, hogy ott beszűntetik az orfeumokat, zengerájokat. Oh, Szegedtől tanulhat ebben Budapest, — a világváros! Ott a fejlődés érverését nem a bűnök és szennyes orgiák bűzös kloakáiban keresik. És éppen ezért hiszem, hogy Szeged szebbé, nagyobbá fog fejlődni, hogy egészségesebb levegőjében magas sudárba szökken az ifjú életerő.

Es ezek után pedig bizonyos az is, hogy a XIX. és XX. század fókuszában, Szilveszter éjszakájának tizenkettedik órájában Budapest nem lett világvárossá.

NAPIHIREK.

Budapest, jan. 2.

— (A király újeve.) Bécsből jelentik: Az itt lévő főhercegek tegnap délelőtt mind tisztelegtek ő Felségénél, hogy átadják újévi szerencsekívánataikat. Délután ő Felségénél családi ebéd volt, amelyen valamennyi főherceg és főhercegnő megjelent.

— (Udvari és személyi hírek.) Bécsből jelentik: *Frigyes* főherceg *Mária Krisztina* és *Mária Anna* főhercegnőkkel legközelebb nővére, a spanyol régens-királyné látogatására Madridba utazik, ahol anyja, *Erzsébet* főhercegnő néhány hét óta időzik. — *Isabella* főhercegnő később szintén Madridba utazik, ahonnan a főhercegi család azután hosszabb tartózkodásra Cannesba megy. — *Frigyes* főherceg, aki újévre családjával Bécsbe érkezett, ma délelőtt 9 órakor visszautazott Pozsonyba, ahová délután felesége és leányai követik.

— (Újévi üdvözlés a hercegprimásnak.) *Vasary* Kolos bibornok hercegprimásnál tegnap sokan tisztelegtek, hogy az újév alkalmából szerencsekívánataikat tolmácsolják. A püspöki kar tagjai kivétel nélkül táviratilag üdvözölték az egyháznagyot. Dr. *Kohl* Medárd püspök Romából táviratozott. Már tegnap ott járt a *központi papnevelő-intézet* előjárósága testületileg *Várossy Gyula* kormányzó és *Kriszán* Mihály pápai kamarás, igazgató vezetésével. Ott volt a hittudományi kar testületileg, *Breznay* Béla dékán vezetésével. Üdvözleteiket tejezték ki továbbá *Wlassics* Gyula és *Darányi* Ignác miniszterek, a többi miniszterek névjegyeiket adták le, *Percezel* Dezső a képviselőház elnöke, *Wekerle* Sándor a közigazgatási bíróság elnöke, *Szalay* Imre a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, *Forster*

Gyula az országos műemlékek bizottságának elnöke, *Németh* Péter kuriai bíró, *Márkus* József főpolgármester, *Rudnay* Béla főkapitány, *Váraday* Árpád apát miniszteri osztálytanácsos stb. Az udvari papság tegnap érkezett Esztergomból, ugyszintén az uradalmi tisztikar. Az esztergomi káptalanság táviratilag üdvözölte a hercegprimást. A kerületi papság is testületileg tisztelegte. A pannonhalmi bencés-rend tagjai megleghangú táviratot küldtek a primásnak. A hercegprimás gyengélkedése következtében az üdvözletet *Walter* Gyula kanonok, irodaigazgató vette át.

— (Istentisztelet a század végén.) A római katolikus egyház az éjszaka fejezte be a múlt századot. A pápa ez alkalommal körlevélben tudatta, hogy a római katolikus vallás tizenkilencedik évszázadát befejezte. Körlevélben ajánlotta, hogy mindenütt imádkozzanak, kimondta egyszersmind, hogy azok, akik a század utolsó éjszakáján egy óra hosszat imádkoznak a kitett Oltáriszentség előtt, teljes bocsut kapnak. A pápa cirkulárával összefüggőleg *Vasary* Kolos hercegprimás elrendelte az istentisztelet megtartását egész Magyarországon, valamint azt is, hogy a hívek a misén az evangélium után hitvallást tegyenek az ugynevezett trienti vaticáni forma szerint. A főváros minden római katolikus templomában megtartották az istentiszteletet. Megszólaltak a harangok, bucsuztatva a haldokló századot és köszöntve az újat. A harangszót követte az istentisztelet, mely ünnepi *Veni Sancto*-val, valamint a pápáért és az apostoli királyért mondott imával kezdődött. Azután mise következett, melyet minden templomban számos hívő hallgatott meg.

— (Margit királyné Umberto sirjánál.) *Margit* királyné — mint Romából jelentik — tegnap *Guiccoli* márkí, gróf *Santaclia* és *Villamarina* márkí-nő kíséretében a Panteonhoz hajtatott s Umberto király lelkiüdvéért misét mondatott. A mise alatt a királyné imádkozott és keservesen sirt. A Panteon előtt nagy néptömeg gyűlt egybe s meghatva üdvözölte a zokogó özvegy királynét.

— (Schlauch bíboros az új századról.)

Nagyváradi levelezőnk jelenti: Dr. *Schlauch* Lőrinc bíboros püspök palotájában megtörténtek az újévi tisztelegések, amelyek során a bíboros hosszabb érdekes beszédet mondott az új századról.

A káptalan és a papság tisztelő deputációját *Winkler* József nagyprépost vezette Schlauch bíboros elé. A nagyprépost megemlékezett az egyház küzdelmeiről a letűnt században, melynek legsajnálatosabb eseményét a pápai szék birtokainak elvételében látja. Valóságos csodája volt a század végének, hogy a közönyösség korában a hívek áldozatkészsége oly fokra emelkedett a pápai trón iránt, hogy az a világegyház ősi alkotásait és modern intézményeit egyaránt föntartathatja. Schlauch Lőrinc a beszédre adott feleletében hangoztatta, hogy sajtáságos, veszedelmekkel teljes idöket élünk. Az eszmék világában, a társadalmi életben zavar uralkodik; az emberek keresnek valamit, de azt nem tudják mit; vallásban, politikában elvesztették az iránytűt. Nyakig vannak a Nirvánában, melybe őket a materializmus imádása hajította. Elvesztették hitüket minden iránt, még önmaguk iránt is. A kétség iszonyu rombolásokat végez a lelkekben. Ez a XIX. század végének szignatúrája. Kérdi: más lesz-e a XX. században? Bizzunk Istenben — ugymond — hogy más lesz. Az egyház szervezete isteni alapon nyugszik és emberileg tekintve is oly szilárd, hogy kétezer év ostromai sem bonthatták meg. Sem az egyetjű, sem a többfejű politikai hatalom, sem a korrupció intra et extra muros nem tudta megsemmisíteni. Egyházunk feje sziklán ül, melyen a ciklopok fegyveroi meptompulnak. Erezzük, hogy élünk, mert fejünk él. Isteni erő köt hozzá és egymáshoz is bennünket. Együtt alkotjuk Isten nagy szellemi és erkölcsi országát a földön, melyben nincs halál. Beszédét így fejezte be: — Ezért bizalommal nézünk a XX. század elé. Jézus velünk van a hajóban, vannak viharok, mint voltak, de nem fogunk elmerülni. Megtesszük kötelességünket; magunk és hiveink lelki javát gondolozzuk. A szeretet fog vezetni mindenben, mert a szeretet szeretetet arat és a szeretetben van a biztos győzelem.

A bíboros beszéde mély hatást tett a jelen voltakra.

— (A beteg nagyherceg.) Weimarból táviratozzák: A nagyherceg állapotáról tegnap a következő orvosi jelentést adták ki: A tegnapi nap folyamán a beteg láza határozottan csökkent. Hőmérséklete este 38, ma reggel 37,6 fok volt. A gyöngeségi roham nem ismétlődött. A lélegzetvétele száma este 34 volt. Napközben kedvezőbb volt a beteg állapota. Későn este ismét növekedett kissé a láz. Két órától kezdve a beteg nyugodtan aludt és nem köhögött többé. Táplálkozásán jó.

— **(Beteg királyné.)** Az *Etoile Belge* értesítése szerint *Mária Henriette* királyné nem egészséges. A királyné e miatt sem a diplomáciai kar hölgyeinek szerencsekívánatait nem fogadhatta, sem a királyi palotában adott újévi kihallgatásokon nem lehetett jelen.

— **(Nász a Zichy családban.)** Gróf Zichy Jenő fia, gróf Zichy Ráfael december 29-én eljegyezte örgróf Pallavicini Ede és neje, született Mailáth Adel grófnő leányát, Edinát, a somogy megyei Mosdóson. A házasság októberben lesz.

— **(Főuri vadászat Gyalán.)** A gyalai uradalomban gróf Szápáry László birtokán tegnap nagy hajtvadászat vette kezdetét, melyen a mágnásvilág több tagja vett részt. A grófi házigazda vendégei voltak: Gróf Csekonics Endre v. b. t. t., gróf Csekonics Gyula, gróf Csekonics Pál, gróf Károlyi Mihály, Rónay Jenő főispán és Steininger altábornagy. Résztvettek továbbá a vadászatot: Hartner József jászágigazgató és Lichtenegger Gyula igazgató főmérnök. A vadászat estig tartott. Innét a társaság a 6 órai gyorsvonattal Rác-Szentpéterre, gróf Szápáry másik uradalmába utazott, ahol folytatták a vadászatot.

— **(A hősök emlékének.)** 1849 április 22-én Munkács mellett a podharingi határban egy kisebb-
szerű ütközet folyt le a Galiciából betörő osztrák hadak ellen, mely a magyarok fényes győzelmével végződött. Ennek az ütközetnek színhelyén a munkácsi és megyei társadalom 1091 április 22-én díszes emlékoszlopot állít a hősök emlékének. E célra már 2000 korona van együtt. Az emlékmű tervét Bernovits Gusztáv városi mérnök létesítette.

— **(Leibl és Makart.)** Egyik müncheni lap érdekes apróságát közöl most *Leibl* Vilmosról, a nemrég elhunyt német festőről. Az 1878-iki bécsi kiállításon *Leibl* egy csomó képet állított ki s egyik napon barátai kíséretében a mester is megjelent a kiállításon. A művészek társulata nagy lakomát rendezett s ez alkalommal *Leibl* *Makart* mellé került. Javában folyt a pezsgőzés, emelkedett volt a hangulat, amikor *Leibl* a művészetéről szóló vitatkozás közben hevesen összeszólkkozott *Makart*tal. *Makart* védekezése annyira telingerelte *Leiblt*, hogy pezsgős palackot kapott fel s *Makartra* rontott. «*Makart* i' bring' di um!» (*Makart* megölelte.) kiáltott fel dühvel *Leibl* s ha a jelenlevők szét nem választják őket, a pezsgős palack alighanem kárt tett volna *Makart* fejében. *Leibl* azután csakhamar visszatért lakására. Másnap reggel a mint egyik ismerőse belépett hozzá, ágyában guggolva találta a festőt s keserűen sirt. «Mi történt veled», kérdezte tőle barátja. «Megöltem szegényt; szegény barátom, pedig olyan derék ember volt», szökött szomorúan *Leibl*. «Nézd itt van a vérfolt a kezemen.» Amikor tudniillik *Makartra* támadt, kezében összetört a pezsgős palack s az üvegszilánkok megsebeztek az ujját. «Istenem, mi lesz velem!», sópánkodott a művész. «De hát, kit öltél meg», kiáltott fel ijedten barátja. «Na, hát kít, a *Makartot*.» A barát hangos hahotájára azután kijózanodott a kissé még ittas művész.

— **(Különös újévi kívánság.)** Egyik vidéki újságban a napi hírek között a következő boldog újévi kívánság jelent meg:

Boldog újévet kívánok annak a jellemtelen renegát gazembernek, aki 23 névtelen levélben a budapesti és bécsi papírnagykereskedőket arról értesítette, mintha a Szentesi Takarékpénztár folyó hó 8-án üzletemet lefoglaltatta volna.

(A névtelen levelek nélam megtekinthetők.)
Szentés, 1900. dec. 31.

Untermüller Ernő,
könyvkereskedő.

— **(Canovas szobra.)** Madridban tegnap leplezték le *Canovas del Castilló* szobrát. Az ünnepélyes leplezésen részt vettek a király, a régenskirályné és az összes miniszterek. A szobrot, melynek költségeit aláírások révén gyűjtötték össze, *Robledo* szobrász tervezte.

— **(A lemondott rektor üdvözlése.)** *Rapais* Rajmondot, a tudományegyetem lemondott rektorát az egyetemi ifjuság ovációban fogja részéssíteni. Az ifjusági egyesületek elnökei tegnap tartott ülésükön ugyanis elhatározták, hogy csütörtökön délelőtt üdvözlő küldöttséget vezetnek a rektor elé, akik killejezik ragaszkodásukat és tolmácsolni fogják az ifjuság ak a rektor távozásán érzett sajnálatát.

— **(Mesterséges sziget az Atlanti tengeren.)** *Coeen* Károly new-yorki vállalkozó egy amerikai milliomosnak fölütébb bizart tervét szándékozik megvalósítani. Nem kisebb dologról van szó,

minthogy az Atlanti oceánon egy alkalmas helyen mesterséges szigetet létesítsenek és azon egy nagyszabású szállót emeljenek. A sziget helyét Long-Islandtól mintegy 25 kilométerre szemelték ki, hol a tenger mélysége nem nagyobb 21 méternél. Az alapot öt méter átmérőjű egymásra rakott vasládából készítik oly magasra, hogy a legnagyobb hullámverés se érje el a felső területet.

— **(A Gneisenau legénysége.)** *Wilhelms-hafenből* jelentik: Az *Andalusia* gőzös éjjelkor ideérkezett és magával hozta a *Gneisenau* megmentett legénységét.

— **(Elhunyt költő.)** *Koppenhágából* jelentik: *Schandorph* Szófusz dán költő tegnap reggel meghalt.

— **(Gyászkeretes magasztalás.)** Egy *Kölesden* megjelenő *Protestáns Pap* című szakközöny, melynek a szerkesztősége különben *Kecskeméten* van, abból az alkalomból, hogy *Farkas* József munkatársukat királyi tanácsossá nevezték ki, versben üdvözölte a kitüntetettet. A vers fölött a nevét koszoruba helyezte s másnap gyászkeretben a következőképpen jelent meg a felköszöntő:

Farkas József

Bölcs elmét s fiatal lelket nyertél a nagy égtől,
Még az mélyre hatolt, vitt a magasba emez,
Melyet az oltáron raktál, kettős tűzed égett:
Istennek s honnak nyujtva be áldozatot.
Mindezeket titkon vitted vala égbe, szerénven,
Hajnali harmatként, amely üdit, növel, áld.
Harmat a szívemnek kertjén, két égi virágot
Apoltól bennem: hála ez és szeretet.

Sántha Károly.

— **(Női hivatalnokok Oroszországban.)** *Szentpétervárról* jelentik: *Murawiew* igazságügyminiszter megengedte a hivatalnoknőknek az igazságügyminiszterium hivatalaiba való belépést. Ez az engedély nemcsak a szentpétervári központi hivatalokba, hanem a departementekre is vonatkozik. A rendelet szerint ezek a női hivatalnokok az irodai szolgálat minden elágazásában alkalmazhatók. Ha nincs meg a kellő iskolai kvalifikációjuk, úgy vizsgát tehetnek egy bizottság előtt. Külön szakképzettséget nem kívánnak a női hivatalnokoktól, fődolog, hogy oroszul tudjanak s hibátlanul írjanak. Az igazságügyminiszterium hivatalnokaihoz tartozó női családtagok előnyben részesülnek. Nyugdíjat nem élveznek.

— **Jépsport.** A Népligetben holnap nyitják meg a jégpályát. A pénztár a jegvek kiváltása a torlódások elkerülése végett reggel 9-től délután 6 óráig nyitva lesz.

— **(Megint vidéki lap.)** Magyarország egyik legrégebb politikai napi lapja, a 27-ik évfolyamában levő *Debreceni Ellenőr*, mint a lap tegnapi száma jelenti, a mai napon megszűnik. A *Debreceni Ellenőr*-t 27 év előtt *Vértesi Arnold* alapította. Érdekes itt megemlíteni, hogy újév napján 22 új politikai lap alakult, ami jele a következő választásoknak.

— **(Tífuszjárvány)** *Esséken* tífuszjárvány ütött ki; az ottani országos kórházba elsőknek dr. *Bujanovich* Gyula orvos esett a járványnak áldozatul.

— **(A hó eltakarítása.)** Szilveszter napja óta havas világ van a fővárosban. A székesfővárosi köztisztasági hivatal már tegnap megkezdte a hó eltakarítását s a hóval borított utcák feltisztítására több száz rendkívüli munkást alkalmazott. A munkanélküliek egy része így némi keresethez jutott. Az éjszaka a hóképek is működtek, ma pedig megkezdtek a hó kifuvározását a Dunapartra és a főváros által kijelölt hólerakóhelyekre. A kerületi előjáróságok utasították a háztulajdonosokat, hogy a házaik udvarán felgyülemelő havat hordassák el s a házaik előtt levő gyalogjárót tartsák tisztán. A köztisztasági hivatal tegnap óta 860 embert foglalkoztat napi egy forint napszámért. Érdekes, hogy a nagy nyomor dacára a dunaparti munkásfelvételnél csupán 480 ember jelentkezett s csak tegnap jött újból 400 munkás, akik nyomban megkezték a munkát. Ha több hó nem esik, a mostaninak eltakarítása három napig tart s így a 860 embernek három napig megélhetést biztosít.

— **(Kulturális haladás Japánban.)** A japán közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az egész országban a közoktatásügy terén az eddig használatban volt kínai írásjelek helyett mindenütt a latin betűket használják. Nagyon fontos az az új intézkedés főleg a nevelésre nézve, amennyiben a leg-

főbb közép- és népiskolákban eddig majdnem kizárólag a kínai írás volt használatban.

— **(Rablóvilkosság.)** *Késmárkról* jelentik: *Husz* János szepesbélai parasztagazda tegnapielőtt az erdőbe ment jáért. Odahaza hagyta feleségét és két gyermekét. A község erdeje messze lévően a falutól, jó későre járt az idő, míg visszatért. Mikor haza ért, feltűnt neki, hogy a ház körül néma csend uralkodik. *Husz* rosszat sejtett s berontott a szobába, ahol hozasztó látvány tárult szeméi elé. *Felesége* és két gyermeke vérbe fagyva feküdtek a szoba padlóján. A szoba butorzata teljesen fel volt duvva. A szerencsétlen ember azonnal értesítette a csendőrséget. A nyomozás már eddig is kiderítette, hogy rablóvilkosság esete forog fenn.

— **(Botrány az oltár előtt.)** *Triesztben*, mint onnan táviratozzák, a székesgyházban főháborító eset történt. *Don Mattei* lelkész misemondás közben egy *Tanella* nevű munkás megrohanta és véresre verte. A templomban óriási zűrzavar támadt; a tömeg rárohant a munkásra s meg akarta lincselni. *Tanellát* rögtön letartóztatták. Vallatásánál azt mondta, hogy politikai okokból követte el a tette.

— **(Fehér éjszaka.)** Fehéren kezdődött az új év, az új század. Mintha azok a kis hópihéek számítani tudtak volna, megvárták azt az éjszakát, amely választótalat képezett egy nagy mult és egy nagyobb jövő között; mintha azt akarták volna mondani, azok a fehér kis hópihéek: esőtét volt az elmúlt század: fegvercsörgés, ágyudőrej, dögvész, éhkiáltás és halálordítás töltötte be a világot; fehér lesz a jövő század, a béke, a megelégedés, a boldogulás új korszaka... Bár hinni tudnánk a kis hópihéeknek, bár igazat jósolnának!

— **(Nagy tűz Bakuban.)** *Bakuban*, a petroleum-te epeken nagy tűz pusztított a napokban, 25 petroleum-tartány és három nagy raktár esett a tűz áldozatául. A kár tetemes.

— **(Három család.)** A rendőrség letartóztatta *Hermann* Gyula fogalkozás nélküli embert, aki dr. *Tömöry* Károly néven ügyvéd. majd kereskedelmi irodát nyitott, de csak oly célból, hogy az iroda részére feltogadott szolgák kaucióit elsikkasztassa. Így mintegy 2500 koronát sikkasztott el. A másik család *Ehrensoft* Simon, akit *Ropák* István napszámos és *Stein* József irodaszojga jelentették föl Szabadkőművesnek mondta mindenütt magát s azt az ajánlatot tette, hogy beajánlja a két parasztot szabadkőműves páholyokba szolgáknak. Hogy azonban ezt megtehesse, mintegy 300 koronát kért s kapott tőlük oly címen, hogy előbb felvételi őket tagoknak. A jómadár a felvett pénzzel megszökött. A harmadik *Kreusz* Ignác gépűgynök s ezt a rendőrség le is tartóztatta. Tudatlan paraszt emberekkel oly egvezéseket kötött, hogy ő nekik cséplőgépeket fog szállítani, melyeket annak idején munkákat vállalva, a jövedelimen megosztottnak. A megkötött egvezés után egy blankettát íratott alá áldozataival, azt mondván, hogy ezzel az illetők a gép átvétele ismerik el. Az úrlap nem volt más, mint egy budapesti gépgyárra szóló megrendelési jegy, mely feljogosítja a gépgyárat, hogy a gép árát betáblázás után biztosítsa magának. Ezeket a blankettákat a gyárnak beszolgáltatva az ügylet után járó provizórt felvette. A gyár szállítván a megrendelt gépet, midőn annak árát betáblázni akarta, küszlöt az egész csalás.

— **(Sztrajkoló kikötőmunkások.)** *Varnából*, a Fekete tenger partjáról, hol a bolgár kormány sok mindentéle kalamitás közt hozátogott egy nagyobbszabású kikötő építéséhez, írják, hogy a munkásokat újabb veszély fenyegeti. A munkások sztrajkolnak és fenyegető állást foglalnak el. Az építést vezető mérnökök a bolgár közmunkaminiszteriumtól táviratilag segeylt kértek, mert attól tartanak, hogy a fellázadt munkások az építővállalat usztól-szerelését elsülvesztik.

— **(Megszökött katonák.)** *Nagy-Kanizsáról* írja levelezőnk: *Aljöldi* István temesvári születésű, huszonkét éves, római katolikus őrzvezető és *Borsos* Pál, baksai születésű, huszonnégy esztendőes katonája, az elmúlt éjjel a katonai pénztárból ezer korona készpénzt elloptak s szolgálati ruhájuk viszahagyásával polgári ruhában megszöktek. A rabló katonák ellen folyamathat tették a nyomozást.

— **(Hóvihar.)** Nemcsak a fővárosba köszöntött be az újév hideggel és hóval. Az ország több vidékéről jelentik, hogy nagy szélvihar volt óriási havazással sokfelé, így: Nagyváradon, Debrecenben, Kassán. Azokról a pusztító viharokról, melyek a napokban a tengereken és a parti vidékeken dultak, mindig újabb értesítések érkeznek. Így *Jütland* nyugati partja közelében a *Sjælland* és a *St. Erik* segédgőzösk szenvedtek hajótörést. A hajók teljesen elpusztultak, de emberéletben nem esett kár. Az orkán legádázabban pusztított a *La Manche*-csatornán. Anglia déli partjain a hullámok a szó szoros értelmében hegymagasságra csaptak oda. A hajóközlekedés jó darabig szünetelt. Számtalan hajó veszett oda és sok ember pusztult el. A partvidékeken a házak tetejét szakította le a szélvész s a táviratpóznákat tövestől tépte ki. Még a vasúti közlekedés is megakadt, mert a pályautak teljesen tönkre mentek. Az irpartokról jelentik, hogy a *Lake Megantic* atlanti gőzös, mely 600 utassal érkezett *Queenstownba*,

erősen megsérült a nagy viharban. Egy matróz életét veszítette. A tenger még mindig igen nyugtalan.

— (Kettős öngyilkossági kísérlet Bécsben.) Bécsben Reinprechtsdorfer-Strasse 13. számú házában lakik egy Ornstein nevű 46 éves pálinkakereskedő 33 éves feleségével és öt gyermekével. A kereskedő pár hónappal ezelőtt anyagi zavarok miatt kénytelen volt üzletét feladni. Csakhamar a legnagyobb nyomor költözött házukba s az öt apró gyermek nap, nap után éhezett. Az apa, hogy családja nyomorára felhívassa az emberek figyelmét, elhatározta, hogy megvált az élettől. Tegnap, amikor nem vették észre, bement az egyik szobába s felakasztotta magát, felesége azonban csakhamar észrevette s elvágta a kötelet. Azután elhatározták, hogy mind a ketten megválnak az élettől s így gyermekeikről majd lesz, aki gondoskodik. Mergel ittak s beteküdtek az ágyba. Az apróságok sírására figyelmesek lettek a szomszédok, akik a mentőkért telefonáltak. A szülőket a kórházba vitték.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A Nemzeti Színház és az Operaház ujéve.** Ujév estején a magyar királyi Operában *Erkel* «Bánk bán»-ját adták elő, *Bianchival* és *Broulikkal*, tehát, bár az Opera nemzetközi művészeti intézmény s bár a főközreműködők is idegenek voltak, de legalább egy magyar eredeti klasszikus művet adtak elő magyar nyelven. És hozzá az Opera szutolóság is tele volt. A Nemzeti Színház azonban hiába ékeskedik a nemzeti névvel, bár két előadást tartott ujév első napján, még csak ötven százalékkal sem tartotta célszerűnek, hogy a hazafiás szellemnek áldozzon. Délután adták Dumas «Tékozló apa»-ját, este Brieux «Bölcső»-jét, tehát két modern francia darabot, mintha a magyar drámai költészet és magyar drámai művészet nem is léteznék. Ugy látszik, hogy ez a nemzeti cím már kényelmetlen lesz a neki franciásodott színháznak. Jó lesz az új színház építésénél arról is gondoskodni, hogy valami megfelelőbb, tehát internacionális, vagy *Kozmopolita Színház* címet kapjon.

* **A Kisfaludy-társaság jelöltjei.** A Kisfaludy-társaságnál jelenleg két hely van üresedésben. Az ajánlatokat e hó 31-éig kell beadni. Eddig a következőket ajánlották: Szana Tamás, Pekár Gyula, Bánóczy József, Eötvös Károly és Haraszty Gyula.

* **A millenáris emlékmű** megint egy nagy lépéssel haladt előre. Az emlékmű végrehajtó bizottsága ugyanis — mint értesülünk — december 29-én Zala György, Telcs Ede és Sennyei Károly szobrászművészek műtermében járt és megtekintette a millenáris emlékmű újabb elkészült részleteit. Zala Györgynél a Földművelés csoportját, Telcs Edénél III. Károly és Sennyei Károlynál szent István király alakját nézte meg a bizottság és mind a hármat a legnagyobb meglepődés őszinte kifejezésével vette át a művészekről. A millenáris emlékműnek eddig hat részlete van teljesen készen: a most említett három, azonkívül Gábor arkangyal, a Tudomány és Művészet csoportja és II. Endre. Az utóbbi három a párisi kiállításon is künn volt és Grand Prix szerzett alkotóinak, Zala Györgynek.

* **A Dürer-kiállítás.** Az Országos Képtár Dürer-kiállításán eddig több, mint nyolcezer látogató fordult meg. A kiállítás a karácsonyi ünnepek alatt is nyitva volt a nagyközönség számára. Dr. Térey Gábor, az Országos Képtár igazgatója, tavaszra egy nagy modern grafikai kiállítást tervez.

* **A Liszt Ferenc Zeneművészeti kör** választmányja legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a kör új helyiségeit e hó második felében hangversenynyel és társas estélylyel fogja felavatni. A hangversenyben a magyar kir. Opera elsőrangú művésznői és művészei fognak közreműködni és ez alkalommal kerül először használatba az a pompás zongora, amelyet *Thék* Endre zongoragyáros a körnek díjtalanul rendelkezésére bocsátott.

* **Francia lap Budapesten.** Pázmándy Dénes jan. 15-től fogva ismét megjelenteti a *Gazette de Hongroie-t*, mely hivatva van a magyar érdekeket külföldön képviselni.

* **Színházak műsora.** *Nemzeti Színház.* Pénteken: A párisi asszony (elsőszor). — Szombaton: A párisi asszony (másodsor). — Vasárnap délután: A nagymama. Este: A párisi asszony (harmadsor).

M. Kir. Operaház. Pénteken: Zárva. — Szombaton: Bohémek. — Vasárnap: Hoffmann meséi (Bianchi vendégfelléptével).

Várszínház. Szombaton: Aesopus.

Népszínház. Pénteken: San-Toy. — Szombaton: Szép Heléna (Pálmai Ilka felléptével). — Vasárnap délután: Napfogyatkozás. Este: Felhő Klári.

Végszínház. Pénteken: Férjek öröme. — Szombaton: Férjek öröme. — Vasárnap délután: Feleségem nem sikkes. Este: Férjek öröme.

Magyar Színház. Pénteken: Szulamit. — Szombaton: Primadonnák. — Vasárnap délután: New-York szépe. Este: Primadonnák.

Uránia Színház. Pénteken: A XIX. század. — Szombaton: A Szecesszió.

FŐVÁROS.

Sok hűhó — semmiért.

Az Urísten megkönyörült a főváros inségesein és adott havat, ha nem is bőségesen, de egy kis keresni valóhoz mégis hozzá juttatta azokat a szegényeket, akik étlen-szomjan keseregtek el a karácsonyi ünnepeket. Nagy szerencse volt ez a hó, amely nélkül sok száz ember talán éhen veszett volna.

Mert az az inségmunka, amelylyel a főváros tanácsa most akar a szegényeken segíteni, afféle nesze semmi, fogd meg jól.

A főváros tanácsa Szilveszter napján elhatározta, hogy a munkaközvetítő intézet áldásaiban nem részesülő szegény munkás népen a lehető leggyorsabban segít. Végrehajtat velük olyan közmunkákat, amelyek már el vannak rendelve s amiket házilag, a tisztviselők ellenőrzése mellett szakképzettség nélkül el végezhet bárki is.

Ennek a szándéknak megvalósítására, amelynek nemes intenciója föltétlen dicsőretet érdemel, kimondta a tanács, hogy 87.748 koronáért végrehajtat olyan munkákat, amikre már pénz is van; amíg ezt megkezdik, ugyancsak gyors kivitelre előkészít még két másik csoport olyan munkát, körülbelül 300.000 korona értékben, amelyekhez közgyűlési engedély és miniszteri jóváhagyás kell.

A tanácsot nem akarjuk bántani nemes céljai nyilvánosságra hozatala miatt, de kissé vakmerőnek tartjuk, hogy ezt a sok szegény embert, akik kenyérre éheznek, boldondá tartják. A tanács ugyanis a munka rögtön megkezdését rendelte el s a szegény nép ezt a rendeletet kényszernek vette.

Ma azután, harmadnapra, megvan a keserű kiábrándulás. Az elrendelt munkák csak két három hét múlva kezdhetők el, mert kiviteli terv nincs egyikre sem és valamennyi utépítést a kifizetés és nyelvétele munkálatának kell megelőznie.

Az inségmunka tehát csak két-három hét múlva kezdhető meg. Emiatt mondtam, hogy sok hűhó — semmiért. Mert a tanácsnak, ha komolyan akar segíteni az inségeseken, egészen más lett volna a teendője. Amit különben még megtehet.

A tervezéssel, kifizetéssel, kiszájtással, mi egyébbel járó utépítések helyett csináltassa meg a külterki árkokat, folyókákat s a makadám utak vízlevezetőit. Ezekre a munkákra van pénz, megvan a jóváhagyás; ezekkel nincs semmi előkészítő munka összefüggésben és épp oly kevés szaktudomány kell hozzá, mint a földleléshez.

Az utépítést elhamarkodva, tervek nélkül nem lehet megcsinálni. Az árkokat, árkok rendezését igen. Ezek a munkák azonnal megkezdhetők, am azok — a tanács inségjavaslatában foglaltak — nem. Az árokmunkákkal csakugyan rögtön segít a munkásokon, az egyéb tervekkel csak üres biztatást ad nekik.

Az azután más pontra tartozik, hogy a munka nélkül levő kovács, szabó, órás, puskaműves, pék, kalapos, rézöntő, szijgyártó, szobafestő és egyéb munkás meddig tud a fagyos földön dermesztő hidegben földmunkát végezni. A nyomoruság egy-két napra kihajtja valamennyit — hiszem, — de hogy küna is maradnának, kétlelem.

Sokkal helyesebb lenne néhány nagy, fűthető barakkot felállítani és követ zuzatni velük. Ezt a munkát, akármilyen nehéz is, fűtött helyen kényszerűségből elvégeznék a finomabb igényű munkás is.

Egyelőre azonban segített rajtuk az isten: van hó. Amíg ez tart, addig a tanács mindenestre korrigálja meg elhamarkodott határozatát s gondoskodik olyan rögtönös munkáról, amit rögtönösen végre is lehet hajtani.

— **A Gellért-hegy robbantása.** A főváros elhatározta, hogy a Gellért-hegyről mindaddig nem

bontatja a kiálló sziklákat, amíg azok veszedelmeségét bányász-szakértők nem konstatálják. A sziklák megvizsgálása végett a hegy meredek, Pestre néző oldalán, nagy gyaloghidakat és ösvényeket készítettek s a geológiai intézet két szakértője *Both* Lajos főbányatanácsos és *Szontagh* Tamás bányatanácsos e hét végén fogják megvizsgálni a veszedelmesnek jelzett sziklákat s minden bizonynyal valamennyit lebontandónak jelentik ki, nehogy utóbb valamelyik rakoncátlan szikladarab az ő felelősségükre üssön agyon néhány gyalogjárót.

— **Az emberevő szörnyeteg.** A kispesti vicinális villamos megint elgázolt egy embert. Most egy parasztot, néhány hónappal ezelőtt egy rendőrfelügyelőt, előtte egy kocsit lóval, megint egy parasztot... A kispesti vicinális villamos még tán nem is esztendő, de emberevő képességével még tulit fővárosi kollégáin is. S mind csupán azért, mert ő helyi érdekű. Bíró, rendőr nem parancsol neki, csak miniszter. A kocsijai örült módon száguldhatnak, népes utakon, keresztjezéseken biztosító kerítése nincs, a kocsi-ajtók maguktól kipattannak, a kispesti népes állomást valami bakterféle alak rendezi, a kocsikat indítja, a mikor s ahogyan tetszik. S eme tökéletes berendezésért nem felelős senki, sem a kocsis, sem a bakter, sem az igazgatóság, csak az életükkel s vérükkel áldozatul eső szerencsétlenek. Ők a teletők, ők a gonoszok, mert a kispesti vicinális villamos zabolátlankodásáról a kereskedelmi miniszter mindeddig nem szerzett tudomást. Persze a miniszternek sok a dolga, — az élet, az emberélet még nagyon olcsó.

— **Az inasiskolák költsége.** A költségvetésben mindeddig átalány összegben vették fel az iparosinas iskolák költségét. Ez az összeg azonban nem volt pontos. A világitásra ugyanis mindössze 1800 koronát irányoztak elő. Számba véve most már azt a körülményt, hogy 80 elemi iskola 903 tantermének világitására évenként 62.800 korona kell, kétségtelen, hogy a 26 inasiskola 216 osztályának világitása többé kerül 1800 koronánál, annnyival inkább, mert tulajdonképp az esti előadásokra berendezett inasiskolákban fog a legtöbb világitó szer. A tanács most utasította a tanügyi osztályt, hogy a jövő évtől kezdve az inas és alsófokú kereskedelmi iskolák dologi szükségletét pontosan tüntesse ki, hogy az 1902. évi budgetben már a valósnak megfelelő tételek szerepeljenek s amennyiben tulkiadások mutatkoznának, a tanács az ipartörvényben biztosított segédiorráásokat vehesse igénybe a fedezetre.

— **Uj villamos megállóhely.** A kerepesi-úton a tanács új villamos megállót létesít. Az új megállóhely a Kerepesi-út és Sip-utca sarkán lesz, de csakis a keleti pályaudvar felé haladó kocsik fognak az új állomásnál megállani.

VIDÉKI KÖZIGAZGATÁS.

Szentesi bonyodalmak. Mint egy vidéki lap-ban olvassuk, Szentesen az egy év előtti választási harcban Sima Ferenc vezetője győzött az Ugron-párt, a Kossuth Ferenc vezetése alatt álló függetlenségi párt jelöltjei ellenében. A pótválasztásnál az Ugronisták, akiknek kisebbségben maradt jelöltjük Pázmándy Dénes volt, rászavaztak a Sima-párti jelöltre, Molnár Jenőre s az meg is választatván, az országgyűlési Ugron-párt hozzácsatlakozott. Most Szentesen a volt Ugronisták karácsony második napján gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az országgyűlési Ugron-párthoz azzal a kérelemmel fordulnak, hogy a közeledő általános képviselőválasztásnál nekik jelöltül újra Pázmándy adja s nem Molnár Jenőt. Mondanunk sem kell, hogy ez a mozgalom a szentesi Ugron-párt megbontására irányul.

(**Egy főispán emlékezete.**) *Szegesvárról* írják: Nagyküüllőmegye törvényhatósági bizottságának december 29-iki közgyűlésén elhatározták, hogy néhai *Sándor* László volt főispánnak és Somogyi István, jelenleg is működő közszeretben álló alispánnak arcképeit megfesteti és a vármegyeház dísztermében helyezi el.

(**A béke Liptóban.**) *Liptószentmiklósról* írják: Szmracsányi Arisztid liptói főispán a mai ujév alkalmából a megyei tisztikarnak fényes ebédet adott, melyen Palugyay nyugdíjazott alispán hívei is résztvettek, akik kifejezést adtak a főispánhoz való tiszteletlen ragaszkodásuknak és kijelentették, hogy helyeslik az ottani külön szabadelvű pártnak az anyapártba való olvadását. Az ebéd a megbékülés ünnepe volt. Az eddig is erős szabadelvű párt még hatalmasabb lett.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Szónyi és Berkes.** A kassa-oderbergi vasutársaság sikkasztó főtisztviselőinek, Szónyi Richárdnak és Berkes Lajosnak büntnyét tárgyalta ma a büntető törvényszék Bakonyi bíró előklete alatt. Ezen a folytatolagos tárgyaláson, amelyre a törvényszék mindazon adatokat beszerezte, amelyeket a

hiányosan vezetett bűnvizsgálat beszerezni elmulasztott — első tanuul dr. Maxiányi Dezső titkárt hallgatta ki a törvényszék. Maxiányi elmondta, hogy a vizsgáló bizottságnak volt a jegyzője s mint ilyen jelen volt Szónyi kihallgatásánál, aki minden kénszer nélkül tette meg töredelmes beismerő vallomását. Majd a kezelésre nézve adott fölvilágosításokat a törvényszéknek. Székula Kant és dr. Hauser Adorján főfelügyelők szintén be voltak idézve a mai tárgyalásra avégből, hogy ezen kezelési eljárásra nézve magyarázatokat nyújtsanak. Szükségessé vált Hartl főfelügyelő kihallgatása is, akit a törvényszék teleonice idézett be.

Dr. Maxiányi kihallgatása után Kempner Miklós törvényszéki írásszakértő adta elő szakvéleményét a hamisított fuvarlevelekről. A tárgyalás folyik.

KÖZGAZDASÁG.

Aranybánya Szerbiában. Szerbiában, a fűmoki kerületben újban, a «Blagojev kanal» nevű kányatelepen gazdag aranyércet tartalmazó erekre bukkantak. A kormány egy társulatnak megadta az aranyásásra az engedélyt, amivel szemben a társulat a nyert tiszta arany 17 százalékát a kormánynak átengedi.

A Fertő-tó lecsapolása. A Rába-szabályozó-társaság január hó 15-én Győrött rendkívüli közgyűlést tart, mely a Fertő lecsapolására és a belvizek rendezésére 7 és fél millió korona kölcsön felvétele iránt fog határozatokat hozni.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Munka évi december hóban 1175 jutalékresz irattatott be és nászjutalékok fejében 52.582 kor. 98 fill. fizetett ki. 1900 évi január 1-től december 31-éig beírt összes jutalékreszek száma 14.969 és a kifizetett nászjutalékok összege 492.282 kor. 6 fill. Az intézet fennállása óta nászjutalékok fejében 6.271.522 kor. 65 fill. fizetett ki.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Határidőüzlet.

Buza elkelt 44.000 métermáza 10—15 fillérral magasabb árák mellett.

Készárueladások.

Buza. *Tiszavidéki:* 200 mm. 79 k. 7.70 kor., 100 mm. 79 k. 7.85 kor., 100 mm. 79 k. 7.82 kor., 100 mm. 79 k. 7.75 kor., 100 mm. 79 k. 7.77 k. kor., 1000 mm. 79 k. 7.87 kor., 350 mm. 79 k. 7.80 kor., 150 mm. 79 k. 7.80 kor., 1000 mm. 79 k. 7.80 kor., 1300 mm. 78 k. 7.83 kor., 700 mm. 78 k.

REGÉNY-CSARNOK.

Stella.

— Elbeszélés. —

Karjai közé szorított és fejem az ő erősen dobogó szívére pihent. Komorsága eltűnt és egész gazdagságát ajánlta föl szerelmének, melyet nem forgácsolt el eddig. Győzelmem teljes volt és mily kéjjel maradtam volna dobogó keblén, a legszebb ékesszólásnál is többet kifejező hallgatóssággal! De Barbara alakja emelkedett föl lelki szemem előtt és a kis Lucy szavai csengtek füleimben. A hold megállni látszik kimért haladásában. Az egész ég reánk látszik nézni csillagszemeivel. Száraz levelek zörögve hulltak a fákról és a csipős őszi szellő percig megállt; egy fekete felhő, mint ébredő lelkiismeretem tűnője emelkedett fejként felett.

— Fraser Márton — mondám vegre — az ön szavai kényszerítnek engem az igazat bevallani. Én a legállokabb teremtes vagyok, mivel valaha találkozott. Én egyenesen azon célból jöve ide, hogy önt meghívtam és valaha a mi körünkbe jött volna ön, hallotta volna, hogy én csak egy könnyelmű, szivtelen, tetszvágyó nő vagyok. Nem szabad áhokéságot házába és halálos keserűséget szívébe hoznom. Ne szóljon hozzám egy szót sem most, majd írok önnek.

Tartóztatni akart, de kitéptem magamat karjaiból és keresztülfutva a fason, eltávoztam édenemből, az örökös száműzetés kínjával lelkemben. A holdfogyatkozás épp tetőpontján állt és sötétség, félelem fogott el, amint remegve és zokogva álltam a suhogó nyáriak alatt.

Barbara szemben jött velem, a mint szobámba akarék lopózkodni s hideg, fűrkésző tekintetével kérde:

— Nos, mi baj, Stella?

7.80 kor., 100 mm. 78k. 7.73kor., 300 mm. 78 k. 7.70 kor., 1000 mm. 78 k. 7.80 kor. 200 mm. 78 k. 7.85 kor., 1000 mm. 77 k. 7.75 korona, 100 mm. 77 k. 7.72 k. kor., 500 mm. 77 k. 7.77 k. kor., 1000 mm. 77 k. 7.82 k. kor., 200 mm. 77 k. 7.65 kor., 1000 mm. 77 k. 7.62 k. kor., 300 mm. 77 k. 7.77 k. kor., 250 mm. 77 k. 7.65 kor., 100 mm. 77 k. 7.65 kor., 100 mm. 77 k. 7.60 kor., 100 mm. 77 k. 7.57 k. kor., 100 mm. 77 k. 7.55 kor., 100 mm. 77 k. 7.45 kor., 400 mm. 75 k. 7.67 k. kor., 100 mm. 77 k. 7.55 kor., 500 mm. 76 k. 7.42 k. kor., 400 mm. 76 k. 7.37 k. kor., 500 mm. 72 k. 7.55 kor., 200 mm. 74 k. 7.20 kor., 400 mm. 72 k. 7.15 kor.

Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 7.75 kor., 1000 mm. 78 k. 7.75 kor., 1000 mm. 78 k. 7.65 kor. 1000 mm. 78 k. 7.65 kor., 500 mm. 78 k. 7.60 kor. 100 mm. 78 k. 7.60 kor., 300 mm. 77 k. 7.65 kor. 200 mm. 77 k. 7.50 kor., 150 mm. 77 k. 7.60 kor. 100 mm. 77 k. 7.57 kor., 500 mm. 76 k. 7.42 kor., 1000 mm. 76 k. 7.50 kor., 100 mm. 76 k. 7.32 kor., 100 mm. 75 k. 7.00 kor., 100 mm. 79 k. 7.80 kor., 300 mm. 79 k. 7.75 kor.

Bánati: 470 mm. 7 k. 7.87 kor.
Raktári: 400 mm. 78 k. 7.75 kor., 1100 mm. 74 k. 7.25 kor., 1060 mm. 76 k. 7.50 kor., 6400 mm. 77 k. 7.55 kor., 500 mm. 75 k. 7.37 k. kor., 1500 mm. k. 77 k. 7.55 kor., 1000 mm. 75 k. 7.25 kor. 1500 mm. 75 k. 7.25 kor., 500 mm. 73 k. 7.07 k. kor., 200 mm. 75 k. 7.40 kor.

Bácskai: 100 mm. 72 k. 7.10 kor., 1400 mm. 79 k. 7.40 kor., 500 mm. 76 k. 7.60 kor., 1300 mm. 74 k. 7.40 kor.

Ujvidéki: 1300 mm. 73 k. 7.20 kor.
Erdélyi: 100 mm. 76 k. 7.40 kor., 600 mm. 77 k. 7.50 kor.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 78 k. 7.55 kor.
Karcsi: 500 mm. 78 k. 7.90 kor.

Adai: 3000 mm. 76 k. 7.55 kor.
Budai: 400 mm. 77 k. 7.55 kor.

Fejérmegyei: 800 mm. 75 k. 7.55 kor. 2200 mm. 79 k. 7.60 kor. 1200 mm. 79 k. 7.60 kor. 800 mm. 78 k. 7.6 kor. 100 mm. 76 k. 7.75 kor., 150 mm. 75 k. 7.75 kor. 100 mm. 77 k. 7.75 kor., 50 mm. 78 k. 7.75 kor., 100 mm. 77 k. 7.75 kor. 450 mm. 77 k. 7.55 kor., 1000 mm. 77 k. 7.75 kor.

Rozs: 200 mm. 7.15 kor.

A készáruüzletben a malnok vételkedve folytán bekövetkezett élénkség hatással volt a határidőpiacra is, melynek irányzata szilárd volt, habár zárlat felé gyengülés is állott be.

Érték-tőzsde.

A forgalom ma vontatott volt, minthogy sem Bécsből, sem Berlinből impulzus nem jött. Az irányzat azonban szilárd volt s különösen az Osztrák hitel és

Államvasut részvények emelkedtek. A déli tőzsdén azonban ismét gyengülés állott be.

Megnyitáskor jegyeznek:

Osztrák hitelrészvény	673.85
Allamvasut	676.
Déli vasut	—
Rima-Murányi	480.
Közuti vasut	—
Városi villamos	—
Magyar hitelrészvény	680.75
Leszámitóbank	—
Adria	—
Jelzálogbank	—
Salgótarjáni	—
4%-os koronajáradék	92.85

SZÍNHÁZAK.

Csütörtökön, 1901. január 3-án.

M. KIR. OPERAHÁZ. NEMZETI SZÍNHÁZ.

A zsidónő.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerette Helévy. Szövegét írta Scrible. Fordította Jakab J.

Kezdetre 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Primadonnák.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta Pásztor A. Zenéjét szerette Mader Raoul.

Kezdetre fél 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

A férjek öröme.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Albin Valabrégue. Fordította Fái J. Béla.

Kezdetre fél 8 órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

A XIX. század.

Írta Pekár Gyula.

Kezdetre fél 8 órakor.

A bölcső.

Színmű 3 felvonásban.

Írta Brioux.

Fordította Gábor Ignác.

Kezdetre 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

Hicks és Nicholls. Fordították Kacziány Géza és Makai Emil. Zenéjét szer-

zették Monckton és Caryl.

Kezdetre 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban.

Írta: Ohnet György. Fordította Fái J. Béla.

Kezdetre 7 órakor.

radni; nem szabad boldogságot a becsület árán megvásárolnunk; nem szabad a nőtlen ételtől hazugság árán megmenekülnünk» és szilárd arccal tekintve, sivár, rideg jövőm elé, visszatartottam a kérést.

Barbara rettenetesen kétségbe volt esve s mindketten igen nyomorultul éreztük volna magunkat, de szerencsére egyik nővére meghívta magához a karácsonyi ünnepekre és így rám maradt, hogy öreg dajkámmal a költözödéshöz készüljünk. Örömet maradtam régi lakhelyünkön az utolsó percig és nem bántam, hogy a karácsonyt ez üres, elhagyott házában tölthetem s magányomban összeszedhetek minden emléket, mielőtt e hely idegennek nem válik nekem örökre. Így karácsony-estén végig-végig-jártam az üres termeken, melyek nem voltak üresebbek, mint az én szívem, mely ugy régi emlékeit, mint újabb, de annál mélyebb rokonszenvét itthagandó vala; ösztönszerűleg megálltam az ablak előtt, melyből oly gyakran tekintetek át ama házra.

A levegő sűrű és borult volt egész nap, a hó nagy pelyhekben hullott alá; de a vihar megszűnt végre és a holdtalan égen ragyogtak a csillagok. E csillagfény és a hó világa elég volt arra, hogy mint egy nagy fekete tömeget mutassa a Fraserék házat. Szobája sötét volt, mint már néhány este azelőtt; de az öreg Fraser szobájából — melynek ablaka közelebb volt házunkhoz — ragyogó világosság sugárzott a fehér hőmezőn keresztül. Kimerülve a házi dolgozóban és mégis tulizgatva emlékeim által, forró arcomat az ablak tagyos rájárához támasztám s emlékembe idéztem Fraserékkel való együtt-létemnek minden kis mozzanatát; ezeket lelkemben egyik kép a másik után követte, megannyi víziók, hogy mily boldog lehettem volna.

(Folyt. köv.)

— Semmi, — feleltem, — csak meguntam a csillagzatot és nem megyek többé abba a házba. Nincs rá többé szükség.

— Mindig mondám! — viszonzá. Pedig hogy törésre kerüljön a dolog, tudattam Fraser ural, hogy karácsonykor elköltözünk. Tehát meg vagy elégedve, hogy vége van annak az odaváló járkálásnak?

— Egészen! — feleltem és szobámba menék, hogy es éj álmatlan, hosszú óráiban megtanuljam, mi a reménytelen kétségbeesés.

A következő napon Fraser Mártonnak írtam; szent igazság volt levelem minden szavában, kivéve azt, hogy saját magamat ámitva és álbüszkeségből azt írtam neki, hogy nem szeretem és nem is szerettem soha.

A következő sivár, örömtelen reggeleken első tekintetem a magas, hűtázó nyárfákra esett, melyek ama házat környezték; ezek oly meghíten integettek felém, hogy majd megörültem bele. Utolsó tekintetemet estéinkint mindig ama kis bizonytalan fény foglalkoztatá, mely csillagként ragyogott ki a bokrok között Márton tanulószobájából. De őt magát nem láttam soha; hiszen levelem előlhetta a remény utolsó szálát is, sőtái közben pedig szégyeltem vele találkozni. Nem maradt számomra egyéb, mint visszatérni előbbi életemre, ha ugyan volna valami lehetőség epedő és kiszenvedett lelkemet e haszontalanságokkal kielégíteni, melyek egykor szórakoztatának.

Yorke György csakugyan megújítá kérését és fölajánlott vagyona fölülmulta várakozásunkat. Ez kemény kísértés volt, mert egyhangu és kelletlen élet várt reám Barbarával s magános, rideg öregség azután. Miért ne élhetnék én is úgy, mint ezer meg ezer más nő, kik nem szerencsétlenek? De emlékeztem rá, hogy Márton könyveiben olvastam valahol: «Nem mindig kötelességünk házasságra lépni; de mindig kötelességünk az igazsághoz és erényhez hűek ma-

**Első magyar betűn-
tőde részvénytársaság**
Budapest, Dessewffy-utca
32. sz. Könyv- és cizmirá-
sok. Rézlenia gyártás. Me-
chanikai műhely.

10 frtéért

tanítók hölgyeket rajzol-
ni, varrni, szabni ke-
zesség mellett.

Hoffmann Karola
műszabászati és varrótan-
intézete

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 23.

Ki nappal el van foglalva
az esti tanfolyamra jöhet.
Jegyanott elegáns ruhák ké-
szítése is elvállaltatik.

Cimbalmok

a legolcsóbb árban

öt évi jótállással,

— esetleg —

részletfizetésre is

— kaphatók: —

Varga Pál

cimbalomgyártónál

Budapest, Rökk

Szilárd-utca 3.

Lőszörmatracs

3 részű 15 kg. súlyban
csinvalból 14 forintért
kapható, míg a készlet tart.
Budapest, IV. ker.
Teréz-körút 36. sz. 1
kárpitosnál.

**Magyarország
leghírnevesebb
ásvány-gyógyfor-
rásai a**

Bikszádi

gyógyit mint a

drága Selters. A

Sztojcai

azonos a Karls-

badival.

Bérlők: Amer

Lajos és Károly,

Nagybánya.

Egyházi szerek,
lobogók, képek és könyvek
legolcsóbban kaphatók:
Szűts és társánál,
Budapest, IV., Ujvilág-
utca 2. sz.

Nem kell részletre

BÜTÖRT

vásárolni nagy árért, mert

Egri Mór

butorgyáros

Gyár-utca 19. szám

(O-utczával szemben).

alatt saját készítményű bu-

torait minden minőségben,

minden elfogadható árban

juttatja a t. vevőközön-

ségnek.

Vidékre csomagolás

legnagyobb pontos-

sággal eszközölteti k

Hoffmann Károly utód.

elvállal

díszes és egyszerű temetések rendezését.

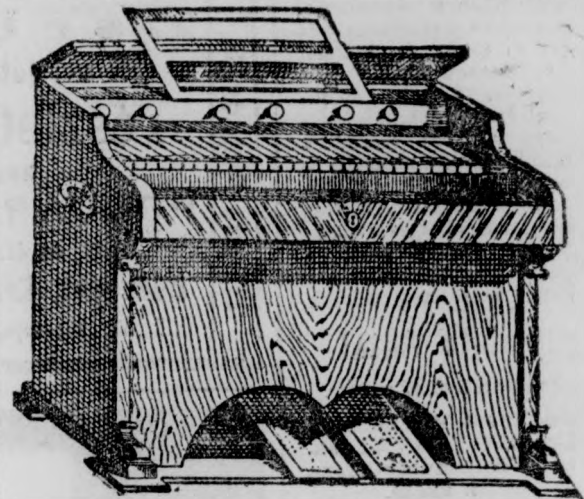
Pa, érc- és kettős-koporsók, sírkoszorúk és

halotti czikkek elismert, legutányosabb árak mellett.

BUDAPESTEN { IV. ker. Váci-utca 45.

{ VI. k. Nagy Mező-u 10.

{ IV. ker. Molnár utca 35.

Mindenütt kitűnőnek elismert

iskola-, szalon és egyházi-

HARMONIUMOK

a legdúsabb választékban.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

cs. és kir. udvari hangszergyár,

BUDAPEST, Kerepesi-ut 36.

Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22.

(Károly-körút sarkán)

ZENEPALOTA.

Illusztrált árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechani-

kai zenélő művekről, c) az összes egyéb hangszerekről, úgy-

mint hegedők, fuvolák, cimbálmok, csellók, harmoniumok,

szongorák stb-rol ingyen kapható, csak meg kell nevezni,

hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék. 76

Ki tiszta jó

bort

akar, térjen árjegyzéket

Buding Ede

szőlőbirtokos tanítótól

NAGYÖSZÖN.

Bőrbántalmakat, vérbajokat, ideg-
betegségeket és gyengeségi állapo-
tokat alaposan gyógyít

Dr. FABINYI

v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos
eredménynyel alkalmazott számos évi kórházi
gyakorlatában. **Biztos siker folytán hono-**
rarium utólag is fizethető. Levelekre díj-
talannal válassz; kívánatra gyógyszerék.

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12., I. em.
Bejárát a léposónél. Külön várótermek.
Bendel: d. e. 6-8-ig, este 6-8-ig.

Gummi

Halhólyag és gummi, elismert legjobb
francozia gyártmány, eredeti párisi csoma-
golásban, tuezatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16
korona. **Capot americans** (rövid): 6, 8, 10
korona. **Párisi hölgy óvszivaoskák:** 4, 6,
8, 10, 12 korona. **Nei óvszerek** (Pely Porus).
Pessarium oclusivum. Menzinga tanár szerint
5 korona, **bevezető hozzá:** 3 korona. **Diana-**
öv (bávi kötszer) darabonként: 11 korona. Du-
san felszerelt raktár: **irrigátorok, bidek,** min-
dennemű **suspensoriumok,** valamint a beteg-
ápoláshoz szükséges **összes ozikkek**-ben
férfiak és nők részére.

Szolid kiszolgálás! Olosó árak!
Kimerítő árjegyzékeket, zárt borítékban,
titoktartás mellett, díjta'annal küld szét:

KELETI J. és kötszergyár.
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17
Alapítottatott 1878. Tisztelettel kérekik a czimre jól
ügyelni.

Keresztény

Ruhaszövetkezet

Teréz-körút 46. szám alatt,

megnyitott és minden fáradságot, küzdelmet félre téve,
a vezetőség arra törekedik, hogy a lehető legjobb ki-
szolgálásban részesítse a vásárló tagokat.

A szövetkezet árudájában kapható minden czikk,
a mi nélkülözhetlen szükségletet képez a ruházkodás-
hoz. — Kapható mindennemű férfi-, női- és gyermek-
áruccikk. Paplan, vászon, szövet stb. Elsőrendű sza-
baszt alkalmazunk, aki a legkényesebb igényeket is
kiegítheti. Készpénzfizetés és részletfizetés mellett
szerezhetők be az összes áruk. Vásárolni csak tagok-
nak lehet. Tagul az tekintetik, a ki legalább egy üz-
letrészt jérez, melynek 40 koronát tevő értéke vagy
egyszerre vagy 10 egymást követő havi 4 korona rész-
letekben fizethető.

Minden tag jogosult 50 korona erejéig hitelben
vásárolni és köteles a hitelezett összeg 10%-át fizetni,
elkülönítve az üzletrésztörlesztéstől.

Támogassuk teljes erőnkkel a

'Keresztény Ruhaszövetkezetet'.

Butoriparosok,
Nemes és Lengyel Bu-
dapest, IV., Keoske-
méti-utca 6. sz. I. em.,
ajánlják dusan felszerelt
raktáraikat, saját készítmé-
nyű fa- és kárpitos mun-
kákban.

Kis Hirdetések
felvételek a
kiadóhivatalban
VIII., Szentkirályi-utca 28.

Allást keresők
és
munkaadók,
vevők, eladók, bérlők
és
bérbeadók

és mindazok, akik a nagy
közönség köréből keresik
az érdekelt feleket,

hirdessenek
a

„MAGYARSÁG,”
Kis Hirdetések
rovatában.

A kishirdetésekbe a czi-
met és lakást is be lehet
tzeni minden külön díjazás
nélkül.

!!! Minden szó egy-
szeri beiktatása 2 fillér,
vastagabb betűvel 4
fillérbe kerül!!!

ÁHITAT SZÁRNYAIN

HIMNUSZOK ÉS EGYÉB VALLÁSOS KÖLTEMÉNYEK

IRTA

BÁN ALADÁR

AKANTISZ V. RAJZAIVAL

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

Ara 3 kor., kötve 4 kor.

Bán Aladár könyvében, egyik bírálója szerint, a költői szárnyalással a
mély vallásosság jár karöltve s e kettő igazi vonzó bájtt kölcsönöz az
egész kötetnek. Az ember lelke fölűdül, olvasva e szépen gördülő,
kedvesen rimelő, üde költői lélekből fakadt költeményeket, melyekben
saját hitét, reményét, lelkének természetfölötti vágyait, imádságait ismeri
föl. Eredeti volt már maga a gondolat: az Egyház nagyobb ünnepeit,
valamint az élet mindazon körülményeit, melyekben a keresztény lélek
imával fordul Istenéhez, versben megénekelni. A verseket valóban az
ünnepek tömjén-illata járja át, az imádság szelleme veszi körül.
Oszinte vallásosság s a hazájához, nemzetéhez ragaszkodó szív szeretete
nyilatkozik meg bennük. — Bán Aladár költeményeit Akantisz Viktor
illusztrálta számos, a szöveghez illeszkedő hangulatos képpel.

Czimbalmaim,

melik az illetékes zene-kapacitások által minden tekintetben a legkitűnőbbeknek vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 fittól különböző árban kaphatók. Mint-hogy ez idő szerint a czimbalomnak pedálján és belső szerkezetén utóélettel találmányom van, így javításokat és átalakításokat is elfogadok, a hang javulásért és tartós-zágért kezesseget vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet körút 42. sz.
és Vörösmarty-utca
16. szám.

Árjegyzéket bérmentve küld.

Czimbalmok

kitűnő szerkezet és erős tiszta hanggal jutányosan kaphatók

Petke Pál

hangszer-készítőnél Buda-
pest, Népszínház-utca 36.

**Mi a
„Tanos Elixír“?**

Külföldön s rövid idő alatt Magyarországon elterjedt csodálatos hatású brazíliai gyökérkivonat, egyedüli készítmény, mely az elgyengült idegek és izmok ruganyosságát helyre-állítja.

A megbízhatóbb szer az ifju erő visszaszerzésére, mit számtalan hálányilatkozat bizonyít. A L. Bakos József gyógyszerész által készített Tanos Elixír, kapható minden gyógyszárban. Ára: 3 korona. 3 korona 60 fillérért bérmentve küldi a dicső-szt.-mártoni gyógyszertár.

GUMMI
és halhólyag különlegességek.
valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan. Tuozatja: 1, 2, 3, 4, 5, 6 forintért. Pessarium oclusivum 1.50 fittól 2.50 fittig. Kapható a
Magyar Orvosi Múszertárban
Budapest, Kerepesi-út 32. szám,
a Rókus kórházzal szemben.
Árjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Zsebórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
POLGÁR KÁLMÁN
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

DIÁK-OTTHON.
SORSJEGYEK
HUZÁS
JANUÁR 12 ikén
FÖNYEREMÉNY
10.000
KORONA
40 FILLÉRÉRT
MINDENÜTT KAPHATÓK.

Kész konyha-berendezés
állandó raktára
BŐLE JÓZSEF
asztalos-mesternél,
Budapest,
VIII., Stáhl-utca 1.

Női ruhákat
olcsón készít házról és házról kivül Léka József, IX., Ferencz-ér 11., II. em. 25. Levelezőlap meghívásra házhoz jövök.

Hajfitalító.
Biztos és kipróbált szer őszhaj, fejkörpa és hajhullás ellen. 1/4 literes üveg 1 ftt 50 kr. Fülöp Gy. (előtt Török K.) Budapest, Kálvin-tér 3. I. 7. sz. és **Török József** gyógyszerésznél **Király-utca 12. sz.** 1036

Immár 3-ik kiadásban jelent meg a BACSÓ-féle
ÖRÖK NAPTÁR
a legzebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.
Szerkesztette:
BACSÓ FERENCZ.
Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen
61 teljes, közönséges naptárt,
melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek. A ki tebtát egy-szer megveszi, az egész életében
minden esztendőre
elfátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, — s egyuttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, ami igen érdekes dol-log. Külső kiállítás pedig oly diszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért **alkalmi ajándéknak** is különö-sen ajánlható. — Belfi ára 2 korona, de a **MAGYARSÁG** kiadóhi-vatalában (Budapest, IV., Vármege-utca 11. sz.) **1 korona 20 fillér** kedvezményes árban kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívánatik, úgy még 35 fillér portó is mellékelendő.

Tisztelt reakció és Közvélemény!

BOLOND ISTÓK
humorisztikus képes hetilapra.
ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
A „Bolond Istók”, a legnagyobb és legdiszesebb magyar élclap, újévtől huszonharmadik évfolyamban jelenik meg.
Előfizetési feltételek: január—március végeig 2 ftt.
Előfizetések, legelőszörűben posta-utalvánnyal, a kiadóhivatalnak küldendő: Budapest, IV., egyetem-utca 4.
Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani sziveskedjenek, hogy a szétküldésben akadály ne legyen.
A Bolond Istók kiadóhivatala

Kettős elektromágneses kereszt.
R. B. 86967. szám.
Nem volta-kereszt Nem titkos szer
gyógyít és felüdít kezesség mellett.

E készleték gyógyít és segít fel- fül- és fogfájásnál; a migrén, uszalógia, ebrólalás, elpáncs, szédülés, a fülzúgás, nagyothallás, a szíverés, szingyreszél, azematikus rohamok, a gyomor-gyógyosok a egyéb gőrcsök, az ótegytelenség, a hideg kezelt és lábak, a csusz, kőszvény, asztma, pajziban, infuzióban s a vele járó hátfájásnál; különösen idegybántalmaknál s a celtős járó álmatlanság; a rendszeres évkeringés bajosaiban s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint villanyos áram a gyógyító szere. E készletéknek tagadhatatlan előnye az, hogy nem csak időről-időre, de sőtánádan jótékony villanyos áramot árjadoszt szét a testben s mig egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháládatosabb óvószert az emberi szervezetet megrohano betegségek ellen. Nagy figyelmre méltó az a körülmény, hogy **huzásos betegségekkel teljesen meggyógyított. Az ivóidőben levo elismerésű és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéről hatázan említkenek meg találmányomról, mindenkor mindenki által meg-tekinthető.** A kit legkezebbem 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzt. A hol már minden hasztalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni. Figyelemre méltó a t. e. közönséget, hogy az én készletékem nem tévesztendő össze a Voltákkal, mely teljes hatástalanága miatt Németországból, sőt Ausztriából és Magyarországból is hivatalosan ki van tiltva, míg az én elektromágneses készülékem hivatalo gyógyító erejénél fogva általánosan elismert, közkedvelt és elterjedt. Már csak rendkívüli ócskósága is erősen ajánlja.

Nagy készülék ára 3 ftt v. 6 kor. Kis készülék ára 2 ftt v. 4 kor.
Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak. Csak gyermekeknek s nagyon érzé-keny nőknek való.

Központi eladást és szétküldést hely a bel- és külföld részére:
MÜLLER ALBERT, Budapest, V., Vadász-utca 42/F.
Kálmán-utca sarkán.

Kiadó és laptulajdonos: Korbuly József.